

Nellie Bodenheim.

Vries zou worden aangeboden, namelijk het leveren van illustratief-betoogende aanvullingen van professors arbeid betreffende zijn beroemde mutatie-theorieën.

In aansluiting hierbij noem ik nog een opgegeven teekentaak, welke mejuffrouw Bodenheim met een uiterste gewetensvolheid volbracht, zóó, dat het mede een sprekende getuigenis werd van haar beheersching over vorm en kleur en blijk gaf van een eerlijk en nauwkeurig zien van de dingen. Ik doel hier op het vervaardigen van eene uitvoerige reeks afbeeldingen van antiquiteiten uit de verzamelingen van haar broeder. Er is veel aardewerk bij, o.a. Delftsch, dat bijzondere qualiteiten van paté en kleur bezit.

Nellie Bodenheim heeft niet alleen nauwkeurig weergegeven, maar zij heeft zuiver gevoeld en gezien het heerlijk-naieve, het frissche en geestig-karakteriseerende van de teekeningen der oude meesters in de ceramiek; zij heeft er haar vreugde aan ge-

had (wat zeer begrijpelijk is, omdat zij, wellicht onbewust, verwantschap moet hebben gevoeld) en zij heeft van die vreugde iets weten neer te leggen, zelfs in deze „opgegeven” arbeid.

Ook in brons, in de gladde en toch nooit slappe, de sierlijke en nooit oppervlakkige vormen heeft zij eene verheuging gevonden en deze blijde weergegeven.

Dit werk, met zorg en liefde als het gedaan werd, kan van niet geringen invloed op mejuffrouw Bodenheim's verderen weg als teekenaarster geweest zijn, want naast grondige vakkennis leerde het haar de dingen, ook de schijnbaar geringe, met strak gespannen aandacht in, zoowel uiterlijke als innerlijke verschijning te doorspeuren. Het leerde haar

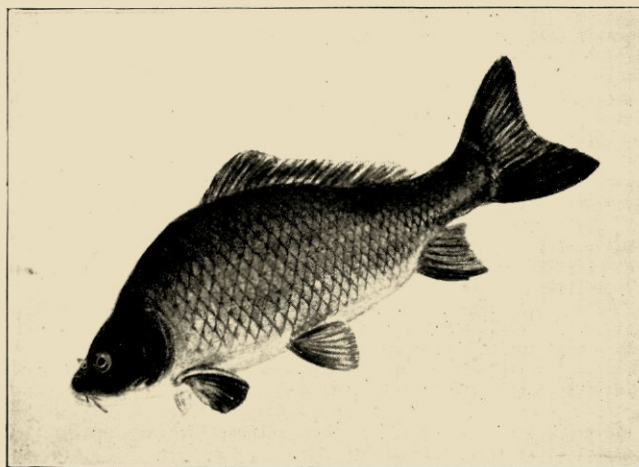
wellicht die zinvolle aandacht voor het détail, welke zulk een in het oog vallende eigenschap is van haar illustratief kinderwerk.

En dan bovendien: het opgegevene leert een overwogen zelfbeheersching, een bewuste gevoels- en gedachte-concentratie, die zoo noodig is bij het wilskrachtig tot een einde brengen van werk zooals Nellie Bodenheim pleegt te maken, ik bedoel in het algemeen gesproken, werk dat naast de uiting van enkel het bloot-aesthetische, ook nog een ander — praktisch — doel heeft.

Voor het overige bestaat Nellie Bodenheim's geheele eigenlijke oeuvre uit het verluchten van versjes en verhaaltjes voor de jeugd geschreven. Het is daarom ook dat ik het

noodig acht eenigszins uitvoerig in te gaan op wat mij voorkomt het wezenlijke aan die kunst te zijn. Mijne lezers zullen mij dan de volgende algemeene uiteenzetting gaarne vergeven.

Het illustreeren van een kinderboek acht ik een uiterst-

TEEKENING VAN EEN KARPER, EIGENDOM VAN DR. H. C. REDEKE, DEN HELDER.

moeilijke opgave, het zóó illustreeren namelijk dat het aan redelijk gestelde aesthetische eischen voldoet, zonder de begrijpelijkheid-voor-kinderen in te boeten. Men moet volkomen vertrouwd zijn met de geestelijke en zielkundige gesteldheid van den leeftijd, voor welken men zijn boek denkt te bestemmen. Men dient voornamelijk de spankracht van het opnemingsvermogen te kennen, men moet den geest onopgemerkt dwingen om het mooie zij het dan nog onbewust als zoodanig te aanvaarden, zonder dien dwang zoover te drijven, dat het de grenzen der natuurlijke mogelijkheid overschrijdt. Ik bedoel dit: wanneer men den jongen, ongevormden geest voortdurend en stelselmatig schoons voorlegt, dat geheel binnen zijn nog zeer beperkten opnemingskring valt,